

Vragen bij organisatieontwikkeling in de zorg dicht bij huis.

De programmacommissie van het programma heeft de volgende vragen over organisatieontwikkeling in de zorg dicht bij huis die richtinggevend kunnen zijn voor de selectie van een mix van projecten en de invulling van het actie-onderzoek:

Over het proces van organisatieontwikkeling:

- Welke cultuuraspecten zijn van belang bij de organisatorische vormgeving van samenwerking?
- Welke belangen, motivaties, incentives zijn herkenbaar in overwegingen rond samenwerking?
- Welke invloed heeft intensivering van samenwerking op de arbeidssatisfactie van zorgverleners? Wat zijn bepalende factoren daarbij?
- Wat betekent de samenwerking voor de onderlinge verhoudingen tussen zorgverleners? Hoe krijgen (machts)verhoudingen tussen hoofdcontractant en subcontractanten vorm en wat betekent dat voor de onderlinge verhoudingen?
- Hoe selecteren samenwerkingsverbanden deelnemers? Worden er ook deelnemers uitgesloten? Op welke gronden gebeurt dat? Wat betekent dat voor de positie van deze zorgverleners en hun kansen om succesvol een praktijk te voeren?
- Welke invloed heeft de werkwijze van het samenwerkingsverband op niet-deelnemers? Worden zij door de omstandigheden gedwongen hun werkwijze aan te passen? Hoe ervaren zij dat?

Over de vorm van organisaties / organisatiestructuren:

- Welke juridische structuren worden gebruikt en wat zijn daarvan de consequenties?
- Welke rol speelt gezamenlijke huisvesting bij het realiseren van succesvolle samenwerking? Welke voorwaarden zijn bepalend voor succes in samenwerking op afstand?
- Wat is de optimale schaal voor samenwerking in zorg dicht bij huis? (aandacht voor o.a. rentabiliteit, beheersbaarheid en verschillen in optimale schaalgrootte per doelgroep)
- Nut en noodzaak van vereniging of scheiding van rollen van hoofdaannemer van contract met verzekeraar, management van samenwerkingsverband en uitvoerend zorgverlener? (vraagstukken rond machtsverdeling, naleven van governancecode e.d.)
- Zijn er kenmerkende verschillen tussen samenwerking in stedelijke en landelijke regio's?
- Welke relatie bestaat er tussen diagnosegericht organiseren en wijk/regiogericht organiseren? Hoe wordt voorkomen dat functionele bekostiging leidt tot versnippering van zorg /tot nieuwe schotten in de zorg?

Over de effecten van georganiseerde samenwerking:

Focus op client:

- (Hoe) ervaart de patiënt dat de zorg door het project meer afgestemd verloopt?
- Wat ervaart de patiënt als 'dicht bij huis'? Wat is (meest) bepalend voor positief oordeel van patiënten: afstand, laagdrempeligheid, ervaren kwaliteit, flexibiliteit/service?
- Welke invloed heeft de samenwerking op de individuele keuzevrijheid van de patiënten?
- Op welke manieren worden patiënten betrokken?

Focus op professie:

- Zorgt georganiseerde samenwerking voor beter volgen van richtlijnen en zorgstandaarden?
- Versterkt samenwerking het totaalbeeld van de cliënt en heeft dit invloed op vroegsignalering van gezondheidsrisico's en effectieve preventie?
- Welke invloed heeft samenwerking op doorverwijzing naar tweede lijn?
- Welke invloed heeft samenwerking op onderlinge doorverwijzing (evt. ook voor andere patiëntengroepen dan de doelgroep van het betreffende project)?
- Welke competenties en vaardigheden vraagt samenwerking in de eerstelijnszorg? In hoeverre zijn deze al dan niet vanzelfsprekend aanwezig bij zorgverleners? Op welke wijze kunnen evt. ontbrekende competenties gecompenseerd of ingevuld worden?
- Wat zijn nut en noodzaak van vereniging of scheiding van rollen van hoofdaannemer van contract met verzekeraar, management van samenwerkingsverband en uitvoerend zorgverlener?
- Verhoogt samenwerking de arbeidssatisfactie van zorgverleners?

Focus op efficiëntie:

- Welke invloed heeft het project op de omvang van de zorgconsumptie in de eerste lijn van de doelgroep?

- In welke mate wordt substitutie belemmerd door bestaande financieringsschotten tussen eerste en tweede lijn en tussen ZVW en AWBZ? Wat zijn de mogelijkheden om de belemmeringen op te lossen?
- Welke winst is te behalen door taakherschikking? Heeft taakherschikking ook nadelen of risico's? Hoe kunnen deze worden opgelost?
- Samenwerken kost tijd voor coördinatie en overleg. Wat is de (ervaren) noodzakelijke optimale omvang van overhead?